

TIỂU LUẬN

MÔN: CHỦ NGHĨA XÃ HỘI KHOA HỌC

**ĐỀ TÀI: LIÊN MINH CÔNG - NÔNG - TRÍ THỨC
TRONG QUÁ TRÌNH XÂY DỰNG CHỦ NGHĨA XÃ
HỘI Ở VIỆT NAM**

MỞ ĐẦU

Cách mạng xã hội chủ nghĩa là cuộc đấu tranh bền bỉ, kiên trì và đầy khó khăn để đem lại tự do, bình đẳng cho nhân dân. Dưới sự lãnh đạo tài tình của Đảng và Bác Hồ, dân tộc Việt Nam đã bảo vệ vững vàng Tổ quốc và đang từng bước xây dựng một nhà nước xã hội chủ nghĩa to đẹp hơn, giàu có hơn, sánh vai cùng bè bạn năm châu.

Có được thành quả to lớn này, dân tộc ta đã trải qua bao khó khăn, mất mát và hi sinh, mỗi người dân là một chiến sĩ nhất loạt đồng tâm đoàn kết trong một mặt trận dưới sự lãnh đạo của Đảng, đó là cuộc đấu tranh của toàn dân tộc. Ngay từ những ngày đầu Đảng ta đã xác định dùng chiến tranh vũ trang để giành chính quyền, xây dựng khối liên minh công - nông - trí thức trong đó giai cấp công nhân là lực lượng tiên phong tiến lên giành độc lập. Đây là sự sáng suốt của Đảng ta, khẳng định vai trò to lớn của liên minh công - nông - trí thức trong cách mạng xã hội chủ nghĩa.

Sự ra đời của khối liên minh công - nông - trí thức là một tất yếu trong cách mạng xã hội chủ nghĩa. Chủ nghĩa Mác-Lênin đã chỉ ra rõ ràng rằng: “trong một số nước nông nghiệp đại đa số dân chúng là nông dân thì vấn đề giai cấp công nhân liên minh với họ là điều

tất yếu. Nguyên tắc cao nhất của cách mạng là duy trì khối liên minh giữa giai cấp vô sản và nông dân để giai cấp vô sản có thể giữ được vai trò lãnh đạo và chính quyền nhà nước”.

Không chỉ công cuộc bảo vệ Tổ quốc mà trong quá trình xây dựng đất nước, khối liên minh công - nông - trí thức cũng là nhu cầu cần thiết để gắn kết ba lĩnh vực: công nghiệp, nông nghiệp, khoa học kỹ thuật để phát triển kinh tế - xã hội cho đất nước.

Ở nước ta, Đảng ta đã vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Mác-Lênin vào con đường đấu tranh cách mạng. Từ ngày đầu khi Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời đã thành lập klm trong mặt trận dân tộc. Đảng khẳng định: lực lượng cách mạng chủ chốt là công nhân, nông dân, nhưng cách mạng cũng cần có lực lượng trí thức... công nhân, nông dân, trí thức cần phải đoàn kết thành một khối. Với những đặc trưng cơ bản trong xã hội Việt Nam, liên minh công - nông - trí thức có nhiều thuận lợi đem đến tiền đề cho sự phát triển.

Trong giai đoạn mới xây dựng Nhà nước chủ nghĩa xã hội Việt Nam, liên minh công - nông - trí thức tiếp tục được Đảng và Nhà nước khẳng định là một yếu tố tất yếu, một nhu cầu khách quan để giai cấp công nhân giữ vững vai trò lãnh đạo, giai cấp nông dân được giải phóng và sự phát triển của tầng lớp trí thức.

Như vậy, liên minh công - nông - trí thức là một tất yếu khách quan trong cách mạng xã hội chủ nghĩa, đặc biệt ở Việt Nam, khối liên minh này được vận dụng sáng tạo và hoàn cảnh nước ta. Nghiên cứu đề tài “***Liên minh công - nông - trí thức trong cách mạng xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam***” chúng tôi muốn tìm hiểu tầm quan trọng của việc liên minh công - nông - trí thức ở Việt Nam để tìm ra những thuận lợi, khó khăn đồng thời tìm hiểu thực trạng của khối liên minh

trong giai đoạn hiện nay; thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội, từ đó có những kiến nghị tăng cường đoàn kết khối liên minh công - nông - trí thức, tạo động lực phát triển đất nước.

Trong quá trình tìm hiểu và nghiên cứu, chúng tôi vẫn còn nhiều thiếu sót, mong thầy cô và các bạn đóng góp ý kiến để bài tiểu luận này đạt được kết quả tốt hơn. Chúng em xin chân thành cảm ơn thầy.

NỘI DUNG

I. MỘT SỐ VẤN ĐỀ VỀ LÝ LUẬN VỀ TÍNH TẤT YẾU CỦA LIÊN MINH GIỮA GIAI CẤP CÔNG NHÂN VỚI NÔNG DÂN VÀ TRÍ THỨC.

Đầu tiên chúng ta đi tìm hiểu một số khái niệm cơ bản như giai cấp công nhân, giai cấp nông dân, tầng lớp trí thức và liên minh công - nông - trí thức.

Giai cấp công nhân - con đẻ của nền đại công nghiệp tư bản chủ nghĩa, là giai cấp đại biểu cho lực lượng sản xuất tiên tiến, cho phương thức sản xuất hiện đại. Đây là những người trực tiếp hoặc gián tiếp vận hành công cụ sản xuất nhưng lại không có tư liệu sản xuất, phải bán sức lao động cho nhà tư bản và bị nhà tư bản bóc lột về giá trị thặng dư. Vì vậy họ chính là giai cấp lãnh đạo trong cuộc đấu tranh đi lên chủ nghĩa xã hội.

Giai cấp nông dân là giai cấp của những người lao động sản xuất vật chất trong nông nghiệp, lâm nghiệp, ngư nghiệp... trực tiếp sử dụng một tư liệu sản xuất cơ bản và đặc thù, gắn với thiên nhiên là đất, rừng, biển để sản xuất ra nông sản, đặc biệt.

Theo quan niệm của chủ nghĩa Mác-Lênin, trí thức là những người lao động trí óc phức tạp và sáng tạo, là những người có đủ trình độ, học vấn, có chuyên môn cao trong mọi lĩnh vực lao động của mình. Trí thức còn là những người quan tâm và có chính kiến trước những vấn đề chính trị xã hội thời cuộc.

Liên minh là một khối liên kết các lực lượng hoạt động vì mục đích chung. Liên minh của giai cấp công nhân, giai cấp nông dân và tầng lớp trí thức là một liên minh kết hợp đúng đắn các lợi ích về chính trị, kinh tế, văn hóa xã hội tạo nên sức mạnh tổng hợp cho cuộc chiến đấu và chiến thắng kẻ thù, đem lại lợi ích cho tuyệt đại đa số nhân dân lao động trong đấu tranh cách mạng cũng như trong xây dựng chủ nghĩa xã hội.

1. Quan điểm của chủ nghĩa Mác-Lênin về tính tất yếu của liên minh trong cách mạng xã hội chủ nghĩa.

- Quan điểm của C. Mác và Ph. Ăngghen: Tổng kết thực tiễn các phong trào công nhân ở châu Âu cuối thế kỷ XIX, các ông đã chỉ ra nguyên nhân thất bại của nhiều cuộc đấu tranh của công nhân chủ yếu là vì đã không tổ chức liên minh với “người bạn đồng minh tự nhiên” của mình là nông dân. Do vậy, các cuộc cách mạng vô sản đã trở thành những “bài đơn ca ai điều” (cuộc cách mạng Đức 1848).

- Quan điểm Lênin: “*Chuyên chính vô sản là một hình thức đặc biệt của liên minh giai cấp giữa giai cấp vô sản, đội tiên phong của những người lao động, với đông đảo những tầng lớp lao động không phải vô sản (tiểu tư sản, tiểu chủ, nông dân, trí thức...*” (V.I. Lênin, Toàn tập, tập 38, tr 452). Như vậy, theo Lênin, trong thời đại hiện nay, không thể tuyệt đối hóa liên minh giữa các giai cấp mà bỏ qua

các tầng lớp lao động đông đảo và quan trọng khác. Trái lại, có thể và cần phải liên minh giai cấp với các tầng lớp xã hội theo một mục tiêu chung do giai cấp vô sản lãnh đạo.

Có thể nói, luận điểm về liên minh giai cấp công nhân, nông dân với các tầng lớp lao động khác là một trong những nội dung rất cơ bản của học thuyết Mác - Lênin,, được Mác - Ăngghen đưa ra từ khoảng giữa thế kỷ XIX trên cơ sở tổng kết và khái quát thực tiễn đấu tranh cách mạng của phong trào cộng sản và công nhân quốc tế. Luận điểm trên đã được Lênin phát triển trong điều kiện lịch sử mới của cách mạng nước Nga và thực tiễn phong trào cách mạng thế giới. Nội dung cốt yếu nhất của luận điểm nói trên khẳng định: giai cấp công nhân chỉ có thể hoàn thành sứ mạng lịch sử toàn thế giới của mình khi liên minh với các giai cấp và tầng lớp lao động khác mà trước hết là với giai cấp nông dân và đội ngũ trí thức và lãnh đạo họ tiến hành cuộc đấu tranh cách mạng.

2. Cơ sở lý luận của Hồ Chí Minh về việc thực hiện ở Việt Nam.

Đảng ta, đứng đầu là Chủ tịch Hồ Chí Minh là quán triệt và sớm vận dụng sáng tạo luận điểm về liên minh giai cấp nói trên vào đường lối cách mạng Việt Nam, nhờ vậy đã lãnh đạo, đoàn kết các tầng lớp nhân dân đấu tranh làm nên cuộc cách mạng Tháng Tám thắng lợi, khai sinh ra nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, thực hiện mục tiêu và con đường xây dựng chủ nghĩa xã hội trên đất nước ta.

Quan điểm của Bác là: “Chỉ có khối liên minh công - nông - trí thức do giai cấp công nhân lãnh đạo mới có thể kiên quyết và triệt để đánh đổ các thế lực phản cách mạng, giành chính quyền và cùng cố

chính quyền của nhân dân lao động, hoàn thành nhiệm vụ của cách mạng dân tộc dân chủ nhà nước và tiến lên chủ nghĩa xã hội” (Hồ Chí Minh toàn tập Nxb Sự thật, Hà Nội, 1984). Tháng 2/1951, trong Chính cương Đảng Lao động Việt Nam, Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng chỉ rõ: “Công, Nông, trí phải đoàn kết thành một khối”. Trong Cương lĩnh Đại hội II của Đảng cũng ghi: “chính quyền dân chủ của nhân dân dựa vào Mặt trận Dân tộc Thống nhất, lấy liên minh công nhân - nông dân và lao động trí thức làm nền tảng do giai cấp công nhân lãnh đạo”. Năm 1991 Đại hội lần thứ VII của Đảng thông qua Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội, một lần nữa khẳng định luận điểm “liên minh giai cấp công nhân với giai cấp nông dân và tầng lớp trí thức, do giai cấp công nhân lãnh đạo” và coi đó là nền tảng của việc xây dựng Nhà nước của dân, do dân và vì dân.

Về thực chất của liên minh giai cấp công nhân với giai cấp nông dân và tầng lớp trí thức (đội ngũ trí thức) là nguyên tắc về sự kết hợp các lợi ích mà suy cho cùng là lợi ích kinh tế. Một sự kết hợp đúng sẽ tạo ra sức mạnh, làm động lực cho sự phát triển xã hội, đất nước. Từ nguyên tắc chung nêu trên, liên minh giai cấp công nhân với giai cấp nông dân và đội ngũ trí thức còn bao hàm những nội dung cụ thể về liên minh chính trị, liên minh về kinh tế và liên minh về xã hội.

II. LIÊN MINH GIAI CẤP CÔNG NHÂN - NÔNG DÂN - TÀNG LỚP TRÍ THỨC

1. Thuận lợi và khó khăn

Do nước ta xây dựng chủ nghĩa xã hội từ một điểm xuất phát thấp nên liên minh là nhu cầu tất yếu với ba tầng lớp cơ bản: công nhân, nông dân, trí thức và tầng lớp lao động.

Liên minh giai cấp công nhân - nông dân - trí thức ở nước ta có rất nhiều thuận lợi đem đến tiền đề cho sự phát triển. Giai cấp công nhân ra đời muộn nhưng sớm nắm được đường lối cách mạng dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản. Giai cấp công nhân nước ta xuất thân từ tầng lớp nông dân nên có sự gắn kết chặt chẽ với tầng lớp nông dân. Trong khi đó, nông dân chiếm phần lớn ở một nước phong kiến như nước ta.

Tuy nhiên, liên minh công - nông - trí thức còn gặp phải rất nhiều khó khăn. Do sự du nhập tư bản phương Tây nên có sự phân tầng về trình độ văn hóa, chuyên môn, giác ngộ chính trị giữa các giai cấp. Nông dân tuy đông nhưng tồn tại nhiều tàn tích nặng nề của tư tưởng phong kiến, sản xuất nhỏ lẻ. Công nhân xuất thân từ nông dân nên còn nhiều hạn chế tác phong lao động. Tầng lớp trí thức Việt Nam lại có tư tưởng “quan văn - phò chính thống” tức là thích được chính quyền sử dụng. Sự chênh lệch lớn giữa ba giai cấp do kinh tế chưa phát triển là một khó khăn lớn đối với liên minh.